

Noi șanse pentru castelele de pe valea Mureșului prin proiectul european INNOCASTLE

Comunicat de presă

Vineri, 25 octombrie 2019

Institutul Național al Patrimoniului și Consiliul Județean Mureș au organizat, în perioada 22-23 octombrie, un eveniment dedicat castelelor și conacelor din județul Mureș, ce a avut ca scop dezbaterea politicilor publice ce vizează reședințele elitelor istorice, precum și administrarea, protejarea și promovarea acestora. Evenimentul a reunit 45 de participanți - autorități și instituții regionale, județene și locale precum Consiliile Județene Mureș, Alba și Harghita, Prefectura Mureș, Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru, reprezentanții ai primăriilor din județul Mureș și ai Apelor Române, specialiști în protecția patrimoniului, reprezentanți ai ONG-urilor, precum și proprietari și administratori de domenii istorice. La eveniment a participat de asemenea o delegație a Provinciei Gelderland, Olanda, parteneri în cadrul proiectului Innocastle.

În pregătirea dezbaterii, o echipă interdisciplinară de specialiști din cadrul INP a analizat în teren 47 de castele, conace și domenii istorice din județul Mureș, atât clădiri incluse în Lista Monumentelor Istorice, cât și clădiri neclasate. Cercetarea a relevat următoarele rezultate preliminare:

- Peste jumătate din castelele, conacele și domeniile istorice se află în proprietate privată (61%)
- Domeniile istorice, entități complexe formate din construcții, parcuri și terenuri pentru agricultură sunt în marea majoritate iremediabil fragmentate (34 % din cele cercetate au mai mulți proprietari) și doar părți din acestea au statut de monument istoric (72% clasate, în timp ce doar 13% dintre parcuri au acest statut de protecție)
- Parcurile sunt cel mai periclitate (21% sunt în stare bună și medie de conservare)
- Reședințele și anexele sunt într-o mare proporție în stare medie de conservare sau precolaps (59%)
- Fondurile investite în domeniile istorice vin din bugete locale sau private și sunt insuficiente pentru restaurarea și revitalizarea acestor ansambluri (21% au beneficiat de investiții)

Dintre acestea, pentru o parte semnificativă se caută în prezent soluții de revitalizare. Castelele, conacele și domeniile istorice au un potențial enorm de a deveni catalizatori pentru inovare și turism pe valea Mureșului, însă acest lucru nu se va întâmpla de la sine. O viziune comună, cooperarea regională, implicarea comunităților și sprijinul politic sunt esențiale, așa cum a reieșit din dezbateri.

Paul Thissen, reprezentantul Provinciei Gelderland (NL) a declarat în calitate de invitat special al întâlnirii: "*Am observat că pentru fiecare euro investit în patrimoniu, se generează trei euro în regiunea noastră. De cele mai multe ori, investițiile sunt suportate de proprietari, însă beneficiile sunt pentru toată zona.*"

Tibor Teleki, reprezentant al Asociației Castel Teleki: "*Conferința a fost o oportunitate bună de a întâlni și discuta cu diferiți actori interesați și implicați în revitalizarea patrimoniului cultural. Așteptăm cu interes pașii următori ai proiectului.*"

Intalnire cu decidenții locali: ADR Centru, Consiliul Județean Mureș, Consiliul Județean Alba, Institutul Național al Patrimoniului

În ziua ce a urmat dezbaterii, a fost organizată o întâlnire cu actorii regionali pentru a discuta posibilitățile de dezvoltare a unei strategii dedicate valorizării și promovării castelurilor de pe valea Mureșului, în contextul unei strategii mai largi dedicate acestei regiuni.

„Consiliul Județean Mureș are în proprietate mai multe clădiri monumente istorice, printre care sunt și 2 castele, Castelul Ugron din Zau de Câmpie și Castelul Bornemissza din Gurghiu. Astfel, suntem interesați de proiectul INNOCASTLE și ne bucurăm că în cadrul acestui proiect Institutul Național al Patrimoniului a decis să studieze mai în detaliu situația și posibilitățile de valorificare a castelurilor și domeniilor istorice din Valea Mureșului. – a declarat președintele Consiliului Județean Mureș, Péter Ferenc.

"Suntem regiunea cu cea mai mare creștere a numărului de turiști din ultimii ani - peste 2,5 milioane ne-au vizitat regiunea anual, după 2015. Turismul de calitate implică și restaurarea și valorificarea obiectivelor de patrimoniu. Vrem să păstrăm intactă bogăția patrimoniului nostru, pentru a-l reda nealterat, cetățenilor. - a declarat domnul Simion Crețu, director general ADR Centru.

Mult prea puțin am reușit să integrăm patrimoniul cultural în politicile altor sectoare: turism, transporturi, economie, industrie și așa mai departe. Politicile europene în domeniul patrimoniului cultural, în ultima perioadă, au pus mare accent pe această integrare și pe o abordare transversală a patrimoniului. Nu putem vorbi astăzi despre patrimoniul cultural fără să ne referim și la o abordare sustenabilă, care nu înseamnă doar de durată, ci înseamnă și responsabilă în raport cu mediul economic, social și natural. Sperăm că această întâlnire a actorilor patrimoniului să fie un pas înainte. - a declarat domnul Ștefan Bâlici, director general al Institutului Național al Patrimoniului.

Evenimentul face parte din acțiunile proiectului INNOCASTLE, un proiect european pe care Institutul Național al Patrimoniului îl coordonează alături de 4 parteneri internaționali. Prin INNOCASTLE, INP urmărește îmbunătățirea instrumentului de finanțare Programul Operațional Regional, obiectivul 5.1 (Conservarea, protecția, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și cultural) și a altor politici conexe protejării patrimoniului construit.

INNOCASTLE - INNOvating policy instruments for preservation, transformation and exploitation of historic CASTLES, manors and estates - pregătește castelele, conacele și domeniile istorice europene pentru viitor, prin stimularea unor politici reziliente de preservare, transformare și exploatare. Obiectivul proiectului este îmbunătățirea politicilor publice și a instrumentelor legislative și financiare ce vizează castelele și conacele din regiunile partenere, prin stimularea schimbului de experiență între cei cinci parteneri ai proiectului. Proiectul, coordonat de Institutul Național al Patrimoniului, se desfășoară pe o perioadă de 4 ani și jumătate, și reunește un consorțiu de cinci parteneri: Universitatea din Ghent (Belgia), Regiunea Badajoz (Spania), National Trust

(Marea Britanie) și Provincia Gelderland (Olanda). Proiectul are un buget de 1.120.335 € și este finanțat de Interreg Europe prin fonduri FEDR.

www.interregeurope.eu/innocastle

Nota pentru redacție, a nu se publica

Pozele care însoțesc acest comunicat de presa pot fi găsite [aici](#). Pentru a folosi imaginile va rugăm să meționați numele proiectului "INNOCASTLE" în legendă. Pentru mai multe informații vă invităm să luați legătura cu:

- Irina Leca, Institutul Național al Patrimoniului
Manager comunicare pentru proiectul Innocastle
0721 373 292 / irina.leca@patrimoniul.gov.ro
- Lukács Katalin, Consiliul Județean Mureș
lukacs.katalin@cjmures.ro